

PROJEKTIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

AŽURIRAN Unutarnji plan

JANAF d.d., Terminal Omišalj

DLS d.o.o.

HR - 51000 Rijeka
Spinčićeva 2.

OIB: 72954104541
MB: 0399981

Tel: +385 51 633 400
Tel: +385 51 633 078
Fax: +385 51 633 013
E-mail: info@dls.hr;
info.ozo@dls.hr
www.dls.hr

Siječanj, 2024.

Naručitelj: JANAF D.D., Miramarska cesta 24, 10 000 Zagreb

PREDMET: Unutarnji plan

Adresa područja Terminal Omišalj, Poje 2, 51 513 Omišalj

postrojenja:

Oznaka dokumenta: RN/2016/0213

Ovlaštenik: DLS d.o.o. Rijeka, Spinčićeva 2, 5 1000 Rijeka

Tel./Fax. +385 (0)51 633 400

Voditelj izrade: Igor Meixner dipl.ing.kem.tehn.

Suradnici: Ivana Dubovečak dipl.ing.biol.-ekol.

Dubovečak

Hana Radovanović ing.el.

Hana Radovanović

Mišo Kucelj mag.ing.geol.

Mišo Kucelj

Matija Hrastovski mag.ing.geol.

M. Hrastovski

Daniela Krajina dipl.ing.biol.-ekol.

D. Krajina

Suradnici na razini operatora: Sonja Štiglić dipl.ing.naft.rud.

Vlatka Koščićarić-Jerabek kem.teh.

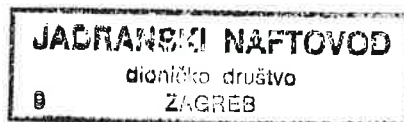
Čedomir Nemet dipl.ing.sigur

Bruno Janković dipl.ing.str.

Datum izrade: Travanj, 2012.

Datum revizije: Siječanj, 2024.

M.P.

Odgovorna osoba

Ivan Kucelj

Ovaj dokument u cijelom svom sadržaju predstavlja vlasništvo tvrtke JANAF d.d., te je zabranjeno kopiranje, umnožavanje ili pak objavljivanje u bilo kojem obliku osim zakonski propisanog bez prethodne pismene suglasnosti odgovorne osobe tvrtke JANAF d.d.

Zabranjeno je umnožavanje ovog dokumenta ili njegovog dijela u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez prethodne suglasnosti ovlaštene osobe tvrtke DLS d.o.o. Rijeka.

SADRŽAJ

1	<u>UVOD</u>	1
2	<u>ODGOVORNE OSOBE, POSTUPCI, OPREMA I OPERATIVNE SNAGE UKLJUČENE U SLUČAJU VELIKE NESREĆE</u>	2
2.1	OSOBA ZADUŽENA ZA POKRETANJE POSTUPAKA U SLUČAJU DA SE DOGODI VELIKA NESREĆA NA TERMINALU OMIŠALJ	2
2.2	OSOBA ZADUŽENA ZA VOĐENJE I KOORDINIRANJE AKCIJE RADI UBLAŽAVANJA POSLJEDICA NA MJESTU NESREĆE	2
2.3	OSOBE ZA PRIJEM/DAVANJE PRIOPĆENJA ŽUPANIJSKOG CENTRA 112 RIJEKA	3
2.4	OSOBA ZA IZVJEŠĆIVANJE O PODUZETIM RADNJAMA, NAKON PRIJEMA PRIOPĆENJA NADLEŽNOG ŽC 112 RIJEKA	3
2.5	OSOBA ODGOVORNA ZA POVEZIVANJE I SURADNJU S TIJELOM ZADUŽENIM ZA VANJSKI PLAN 3	
2.6	ZA PRAĆENJE NASTALIH PROMJENA U PRAVNOJ OSOBI – OPERATERU	3
3	<u>POSTUPCI U SLUČAJU VELIKE NESREĆE</u>	4
3.1	SPREČAVANJE I/ILI UBLAŽAVANJE NESREĆE	6
3.1.1	AKTIVNOSTI OSOBLJA U SLUČAJU IZNENADNOG DOGAĐAJA	9
3.2	NAČIN OTKLANJANJA POSLJEDICA	10
4	<u>NAČIN KOORDINACIJE AKTIVNOSTI HITNIH SLUŽBI S INTERVENTNIM POSTROJBAMA IZVAN LOKACIJE DOGAĐAJA KADA SITUACIJA TO ZAHTEJEVA</u>	14
4.1	SIGURNOSNA OPREMA I POTREBNA SREDSTVA	14
4.2	OPERATIVNE SNAGE ZA PROVEDBU ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	20
5	<u>RANO OBAVJEŠĆIVANJE TIJELA ZADUŽENOG ZA PRIMJENU VANJSKOG PLANA</u> <u>21</u>	
5.1	KOMUNIKACIJA SA CENTROM 112	21
5.2	TELEFONSKI BROJEVI JAVNIH SLUŽBI PODRUČJA TERMINALA OMIŠALJ	22
5.3	ORGANIZACIJA DOSTAVLJANJA POBLIŽIH INFORMACIJA KADA POSTANU DOSTUPNE.....	23
6	<u>NAČIN KOORDINACIJE I ORGANIZACIJE PRUŽANJA POMOĆI RADI UBLAŽAVANJA POSLJEDICA IZVAN MJESTA DOGAĐAJA</u>	25
7	<u>ORGANIZACIJA OBUČAVANJA ZADUŽENOG OSOBLJA ZA ZADAĆE POSTUPANJA UNUTAR POSTROJENJA U SLUČAJU VELIKIH NESREĆA</u>	26

8	INFORMACIJE KOJE JE TVRTKA JANAF D.D., TERMINAL OMIŠALJ DUŽNA DATI JAVNOSTI U SLUČAJU VELIKE NESREĆE	27
9	PRILOZI	28
9.1	PRILOG 1. SHEMA KOMUNIKACIJE U SLUČAJU IZNENADNOG DOGAĐAJA	28
9.2	PRILOG 2. SHEMA POSTUPANJA S OBVEZAMA SUDIONIKA U SLUČAJU IZNENADNOG DOGAĐAJA	29
9.3	PRILOG 3. SHEMATSKI PRIKAZ PODRUČJA POSTROJENJA	1
9.4	PRILOG 4. OPĆE UPUTE ZA POSTUPANJE U SLUČAJU NESREĆE S OPASNOM KEMIKALIJOM ..	1
9.5	PRILOG 5. SIGURNOSNO TEHNIČKI LISTOVI	7
9.5.1	BENZIN	7
9.5.2	DIZEL	27
9.5.3	BIODIZEL	40
9.5.4	UKAPLJENI NAFTNI PLIN	56

1 Uvod

Sukladno Uredbi o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 44/2014, 31/2017 i 45/2017), Zakonu o sustavu civilne zaštite (NN 82/15) i Pravilniku o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (NN 49/17), za Terminal Omišalj koji predstavlja postrojenje **višeg razreda** (s obzirom na prisutnost količine opasnih tvari) izrađuje se **Unutarnji plan za Terminal Omišalj**.

Unutarnji plan tvrtke JANAF d.d. – **Terminal Omišalj (Poje 2, Omišalj)** je plan za postupanje unutar postrojenja koji donosi tvrtka JANAF d.d. uz savjetovanje sa zaposlenim osobljem i važnim kooperantima čije se osoblje često nalazi na području postrojenja, kako bi se moglo upravljati rizicima i unutarnjim posljedicama iznenadnih događaja koje uključuju opasne tvari. Unutarnji plan uključuje postupke koji aktiviraju Vanjski plan.

Unutarnjim planom obuhvaćeni su sljedeći postupci i aktivnosti:

- Uzbunjivanje;
- Obavješćivanje i izvješćivanje;
- Ustrojstvo i način postupanja sudionika u iznenadnom događaju;
- Ustrojstvo i provođenje evakuacije i spašavanja;
- Pružanje prve pomoći;
- Obučavanje sudionika odgovornih za provedbu Unutarnjeg plana.

Izvori opasnosti koji mogu uzrokovati velike nesreće u smislu ovog Unutarnjeg plana su:

- Požar i eksplozija;
- Ispuštanje opasnih tvari u okoliš;
- Elementarne nepogode (orkanski vjetrovi, potresi i dr.);
- Rušenje objekata i postrojenja;
- Ratna djelovanja;
- Namjerno i nenamjerno djelovanje trećih osoba.

2 Odgovorne osobe, postupci, oprema i operativne snage uključene u slučaju velike nesreće

2.1 Osoba zadužena za pokretanje postupaka u slučaju da se dogodi velika nesreća na Terminalu Omišalj

Upravitelj Terminala	BRUNO JANKOVIĆ
tel.	051/ 206-230
mob.	098/479-454

2.2 Osoba zadužena za vođenje i koordiniranje akcije radi ublažavanja posljedica na mjestu nesreće

Voditelj Stožera	IVAN CVITANOVIĆ
mob.	098/9837-849

Odgovorne osobe za vođenje i koordiniranje akcije radi ublažavanja posljedica na mjestu nesreće:

IME I PREZIME	RADNO MJESTO	TELEFON
Bruno Janković	Upravitelj Terminala Omišalj	098/479-454
Ivan Cvitanović	Direktor Sektora sigurnosti i zaštite	098/9837-849
Davor Galić	Direktor Tehničkog Sektora	095/3899-013
Damir Vrbić	Direktor Sektora transporta nafte	099/3083-508
Tomislav Kunovec	Rukovoditelj Službe ZOP, ZNR i TTZ	095/3899-018
Darko Marasović	Rukovoditelj Službe zaštite okoliša	095/4690-735
Michaela Julijana Vranješ	Koordinator korporativnih komunikacija	099/3126-914

Ovisno o nesreći po potrebi se uključuju i druge osobe; dužnost je svih radnika JANAF-a da se odazovu na poziv za postupanje u slučaju iznenadnog događaja. Za vrijeme provođenja postupaka, radnici uključeni u postupke pod nadležnosti su Voditelja Stožera (direktor Sektora sigurnosti i zaštite).

AŽURIRANI PODACI

2.3 Osobe za prijem/davanje priopćenja Županijskog centra 112 Rijeka

IME I PREZIME	FUNKCIJA	ADRESA	TELEFON E-MAIL
Bruno Janković	Upravitelj terminala Omišalj	Terminal Omišalj	051/206-230 098/479-454 bruno.jankovic@janaf.hr
Zamjena: Kontrolna sala	Kontrolna sala	Terminal Omišalj	051/206-259 051/206/243 051/206/207

2.4 Osoba za izvješćivanje o poduzetim radnjama, nakon prijema priopćenja nadležnog ŽC 112 Rijeka

IME I PREZIME	FUNKCIJA	ADRESA	TELEFON E-MAIL
Bruno Janković	Upravitelj terminala Omišalj	Terminal Omišalj	051/206-230 098/479-454 bruno.jankovic@janaf.hr
Zamjena: Kontrolna sala	Kontrolna sala	Terminal Omišalj	051/206-259 051/206/243 051/206/207

2.5 Osoba odgovorna za povezivanje i suradnju s tijelom zaduženim za Vanjski plan

Osoba odgovorna za povezivanje i suradnju s tijelom zaduženim za Vanjski plan:

Upravitelj Terminala	BRUNO JANKOVIĆ
tel.	051/ 206-230
mob.	098/479-454

2.6 Za praćenje nastalih promjena u pravnoj osobi – operateru

Osoba odgovorna za praćenje nastalih promjena, dostavu ažuriranih podataka o osobama određenim za prijem/davanje priopćenja i izvješćivanje o poduzetim radnjama, nadležnom ŽC Rijeka:

IME I PREZIME	FUNKCIJA	ADRESA	TELEFON E-MAIL
Ivan Cvitanović	Direktor Sektora sigurnosti i zaštite	Miramarska cesta 24	098/9837-849 ivan.cvitanovic@janaf.hr

AŽURIRANI PODACI

3 Postupci u slučaju velike nesreće

Način komunikacije prikazan je Shemom komunikacije u slučaju iznenadnog događaja (Prilog 1.)

- U slučaju velike nesreće ili iznenadnog događaja na Terminalu Omišalj, svaki djelatnik koji uoči znakove tehničko-tehnološkog poremećaja koji bi mogao dovesti do iznenadnog događaja dužan je o istome obavijestiti Upravitelja Terminala i OIC.
- Po primitku obavijesti o velikoj nesreći Kontrolni centar o istom obavještava Upravitelja Terminala, OIC Zagreb i vatrogasce.
- Upravitelj Terminala (ili osoba koja ga zamjenjuje) uključivanjem osoblja Terminala, organizira hitne radnje za smanjenje posljedica iznenadnog događaja, formira Interventnu ekipu i upućuje ju na mjesto iznenadnog događaja.
- Upravitelj Terminala stupa u kontakt s direktorom Sektora sigurnosti i zaštite (Voditeljem Stožera), i Direktorom Sektora transporta nafte zbog usklađivanja tehnoloških radnji i postupaka intervencije.
- Prema potrebi, isključivo do formiranja Stožera, Upravitelj Terminala, u kontaktu s direktorom Sektora sigurnosti i zaštite pokreće postupak mobiliziranja specijaliziranih ovlaštenih tvrtki.
- Istovremeno s radnjama mobilizacije lokalnog karaktera odvija se formiranje Stožera i mobilizacija Sanacijske ekipe JANAF-a. Direktor Sektora sigurnosti i zaštite obavještava predsjednika Uprave JANAF-a.
- Stožer na čijem je čelu Voditelj (direktor Sektora sigurnosti i zaštite) donosi odluku o obavještavanju nadležnih tijela državne uprave, dojavi i suradnji s lokalnim tijelima uprave te obavještavanju i pozivanju servisnih tvrtki, kooperanata i specijaliziranih ovlaštenih tvrtki.
- Sukladno odluci Stožera, Upravitelj Terminala stupa u vezu s tijelima lokalne uprave i izvješćuje ih o iznenadnom događaju i po potrebi predlaže uzbunjivanje stanovništva u okolini onečišćenja, te traži potrebnu pomoć za mobilizaciju privrednih i drugih subjekata.

Vatrogasno osoblje:

- Vatrogasci u smjeni po zaprimljenoj dojavi požara, odmah s vatrogasnim vozilima i u propisanoj osobnoj zaštitnoj opremi idu na mjesto nastanka požara;
- Dolaskom na mjesto nastanka požara utvrđuje se činjenično stanje;
- Ukoliko se radi o lažnoj dojavi, vatrogasac (zapovjednik) sustavom veze obavještava smjenskog poslovođu operatera;
- Ukoliko se radi o požaru, postupa se sukladno Planu zaštite od požara;
- O nastalom požaru vatrogasci su sustavom veze dužni obavijestiti smjenskog poslovođu operatera koji o nastalom događaju obavještava Upravitelja Terminala i OIC Zagreb.

Upravitelj Terminala:

- Obavještava direktora Sektora transporta nafte i direktora Sektora sigurnosti i zaštite (Voditelja Stožera) o zaprimljenoj dojadi o velikoj nesreći/ iznenadnom događaju;
- Obustavlja sve radove na području gdje se dogodila velika nesreća;
- Formira i koordinira Interventnu ekipu za hitne radnje smanjenja posljedica;
- Izvještava direktora Sektora transporta nafte i direktora Sektora sigurnosti i zaštite (Voditelja Stožera) o nalazu Interventne ekipe;
- Sudjeluje u radu Stožera kao obavezni član;
- Obavještava tijela lokalne uprave;

Direktor Sektora sigurnosti i zaštite – Voditelj Stožera:

- Obavještava Predsjednika Uprave o iznenadnom događaju;
- Prema odluci Predsjednika Uprave obavještava nadležni Županijski centar 112 i druga nadležna tijela uprave;
- U dogovoru s Predsjednikom Uprave aktivira Stožer;
- Vodi Stožer JANAF-a (Voditelj stožera);
- Dolazi na lokaciju iznenadnog događaja (u što kraćem roku);
- Koordinira sve osobe izvan i unutar JANAF-a, aktivirane tijekom akcije na ugroženom području.

Direktor Sektora transporta nafte:

- koordinira s Upraviteljem Terminala provedbu aktivnosti na terminalu za vrijeme događaja,
- organizira i nadgleda sanaciju uzroka događaja i
- izrađuje Izvještaj o sanaciji uzroka događaja.

Stožer se sastoji od obaveznih članova koji su:

- Direktor Sektora sigurnosti i zaštite (Voditelj Stožera);
- Predsjednik Uprave ili član Uprave kojeg odredi predsjednik;
- Upravitelj Terminala nadležan za terminal ili trasu na kojoj se dogodio iznenadni događaj;
- Direktor Sektora transporta nafte;
- Predstavnik za komunikaciju s javnosti te drugih članova Stožera koje sukladno potrebi imenuje voditelj Stožera ili osoba koju je on ovlastio.

Stožer utvrđuje uzrok i koordinira otklanjanje posljedica iznenadnog onečišćenja. Sve radnje i akcije koje se poduzimaju na ugroženom području pod nadzorom su Stožera. Stožer donosi odluku o:

- Formiranju Sanacijske ekipe;
- Mobilizaciji servisnih tvrtki, kooperanata i specijaliziranih ovlaštenih tvrtki;
- Dojavi i suradnji s lokalnim tijelima uprave.

Članovi Stožera **ne moraju** svi biti na lokaciji, već i putem telefona mogu sudjelovati u radu Stožera!

Shema internog postupanja s obvezama sudionika u slučaju iznenadnog događaja nalazi se u Prilogu 2.

3.1 Sprečavanje i/ili ublažavanje nesreće

Sprečavanje i/ili ublažavanje nesreća provodi se u prvom redu kroz preventivne mjere.

- Ugradnja opreme prema važećim standardima i propisima i prema odobrenim projektima;
- Svi djelatnici i kooperanti upoznati su s mjerama sigurnosti na području postrojenja te su uvježbani za postupanje po Operativnom planom za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i Planu evakuacije;
- Djelatnici i kooperanti se osposobljavaju za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i spašavanje ljudi i imovine i rad na siguran način;
- Na lokaciji se nalazi 6 profesionalnih vatrogasaca u smjeni;
- Na lokaciji se nalaze djelatnici osposobljeni za pružanje prve pomoći i stručnjaci zaštite na radu:
- Osigurana je stalna prisutnost djelatnika na području postrojenja;
- Određene su odgovorne osobe za postupanje u slučaju nesreće;
- Formiran je Stožer za postupanje u slučaju velike nesreće;
- Djelatnicima je osigurana zaštitna oprema;
- Redovno i periodično se provjeravaju znanja i provode vježbi radnika (najmanje jednom godišnje o čemu postoje zapisi);
- Evakuacijski putovi su izvedeni, uređeni i održavaju se;
- Osiguran je neometan pristup vatrogasnim vozilima za potrebe intervencija;
- Pregled i servisiranje vatrogasnih aparata obavlja se u propisanim rokovima, te se o tome vodi evidencija;
- Prostori u kojima se može pojaviti eksplozivna atmosfera u mjeri da ugrožava sigurnost i zdravlje radnika označeni su znakovima upozorenja;
- Provode se redovita ispitivanja hidrantske mreže, električnih instalacija, plinskih instalacija, telekomunikacijskih i signalizacijskih instalacija, strojeva i uređaja, te gromobranske instalacije;
- Primjenjuju se sigurni radni postupci (na lokaciji su postavljene oznake upozorenja i obavijesti, spremnici opasnih tvari nalaze se na pravilnoj udaljenosti jedan od drugog, opasnim tvarima rukuju samo djelatnici osposobljeni za rukovanje opasnim tvarima,

- spremnici se redovito pregledavaju (korozija, ispravnost dišnih i sigurnosnih ventila i sl.);
- Na području postrojenja postoje sustavi za hlađenje i gašenje spremnika vodom i pjenom te potreban broj vatrogasnih aparata i ormarića za pružanje prve pomoći;
 - Kao rezervni izvor napajanja služi Diesel agregat;
 - Korištenje zatvorenog sustava ispuštanja i obrade slojnih i tehnoloških voda;
 - Korištenje sustava pročišćavanja oborinskih voda prije ispuštanja;
 - Redovito praćenje stanja katodne zaštite;
 - Periodičko mjerenje debljine stjenki cjevovoda prema važećim propisima.

Na lokaciji Terminala Omišalj primijenjene su tehničke mjere zaštite, mjere koje proizlaze iz zakonskih propisa, normativa i standarda i organizacijske mjere u redovnom radu, a po potrebi i u slučaju iznenadnog događaja.

Sprečavanje iznenadnog onečišćenja tijekom rada provodi se kroz kontrolu stanja objekata i opreme putem periodičkih pregleda koji rezultiraju otklanjanjem nedostataka i dovođenjem uređaja i objekta u odgovarajuće stanje.

U slučaju nesreće, ugrađene tehničke mjere, postupanje po procedurama i pravilnicima i uvježbano osoblje znatno utječe na smanjenje obima i ublažavanje posljedica nesreće.

Primjenjuju se:

- Radni i sigurnosni postupci organizacijskih jedinica;
- Postupci Službe ZOP, ZNR i TTZ;
- Operativni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda za Terminal Omišalj i PS Melnice;
- Plan zaštite od požara za Terminal Omišalj;
- Plan evakuacije i spašavanja za slučaj iznenadnog događaja za JANAF d.d.;
- Interni planovi i pravilnici;
- STL-ovi opasnih kemikalija;
- Osposobljavanje radnika (unutarnje i vanjsko);
- Sigurnosna zaštitna oprema;
- Propisana osobna zaštitna sredstva.

Svim djelatnicima osigurana su osobna i skupna zaštitna sredstva prema radnom mjestu a sukladno Pravilniku o osobnim zaštitnim sredstvima (broj: I.-41/10, revizija 1, ožujak 2010.). Sastavni dijelovi ovog pravilnika su:

- osobna zaštitna sredstva (za glavu, oči i lice, sluh, organe za disanje, ruke, noge, tijelo, sredstva za zaštitu od nepovoljnih atmosferskih utjecaja i pada s visine);
- skupna zaštitna sredstva;
- radna odora i osobna zaštitna oprema za vatrogasce;
- nabava osobnih i skupnih zaštitnih sredstava te način skladištenja;
- zaduženje i razduženje osobnih/skupnih zaštitnih sredstava;
- način korištenja, čuvanja i održavanja osobnih i skupnih zaštitnih sredstava;

- vođenje evidencije;
- odgovornosti;
- popis radnih mjesta za koja postoji obveza korištenja osobnih zaštitnih sredstava s naznakom svojstva (prilog).

Postupanje u slučaju nesreće

U slučaju rušenja građevina potrebno je:

- Isključiti struju, vodu, plin i zatvoriti kanalizacijske i tehničke vodove.
- Utvrditi kritična mjesta kojima je potrebno obratiti posebno pažnju.
- Utvrditi mjesta odakle se javljaju zatrpani i ozlijeđeni.
- Utvrditi dijelove zgrade koji bi se u toku spašavanja mogli srušiti, te poduzetu mjere da se otkloni opasnost od rušenja.
- Oslobađanje zatrpanih obavlja se krajnje pažljivo, posebno kada se dopre u njihovu neposrednu blizinu.
- Ozlijeđene se iznosi uz sve mjere opreza, kako se ozlijede ne bi pogoršale.
- Spašavanje, odnosno rušenje, vađenje, puzanje s ozlijeđenim zaposlenicima, može obavljati samo osoba koja je za to osposobljena.

U slučaju istjecanja nafte i naftnih derivata i/ili pojave požara potrebno je učiniti sljedeće:

- Odmah usporedno s radnjama spašavanja zaposlenika, vatrogasci pristupaju gašenju požara.
- Poduzeti mjere osobne zaštite (udaljiti se, što je moguće više, od mjesta nastanka požara, u slučaju da dođe do otvaranja sigurnosnih ventila spremnika, potrebno se je odmah udaljiti zbog mogućnosti eksplozije, pri gašenju, upotrijebiti sredstva za osobnu zaštitu).
- U slučaju požara na rezervoarskom prostoru obaviti zatvaranje svih zasuna koji se nalaze na dolaznom cjevovodu da se spriječi dotok novih zapaljivih tvari. Uključiti iz Vatrogasnog doma automatske sustave za hlađenje i gašenje rezervoara.
- U slučaju manjeg ispuštanja potrebno je provesti pretakanje u neoštećeni spremnik /cisternu.
- Razlivenu opasnu tvar prekriti nezapaljivim apsorpcijskim materijalom, pijeskom, specijalnom piljevinom i odložiti u spremnike za odlaganje opasnog otpada.
- Ako nije moguće spriječiti istjecanje treba pustiti da se spremnik isprazni u zaštitni bazen (tankvanu).
- Na vidljivim mjestima istaknuti znak zabrane pristupa i rad s otvorenim plamenom te uređajima koji iskre.
- Spriječiti ulaz nafte na mjesta gdje bi njihovo sakupljanje moglo biti opasno (kanalizacija, udubljenja i sl.).
- Pozvati odgovorne osobe, vatrogasce i stručne službe za zbrinjavanje posljedica nesreće.
- Intervenciji pristupiti kad izmjerena koncentracija opasnih para u zraku, na mjestu istjecanja, padne ispod granice eksplozivnosti.
- U slučaju istjecanja nafte u tlo (bez nastanka požara) postupiti sukladno Operativnom planu za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.

Postupci i mjere u slučaju eksplozije

- Poduzeti mjere osobne zaštite i spriječiti mogućnost nastanka nove eksplozije (ako je došlo do eksplozije spremnika s opasnom tvari ne prilaziti mjestu nesreće dok se ne obavi barem djelomična neutralizacija).
- Sklanjanjem u sigurne prostore/sklonište, kako bi se zaštitili ljudski životi od razorne moći eksplozija koje su praćene povećanjem tlaka i pojavom praska.
- Spriječiti nastanak požara nakon eksplozije.

3.1.1 Aktivnosti osoblja u slučaju iznenadnog događaja

Procesno osoblje je na lokaciji nesreće angažirano na sanaciji posljedica kroz sljedeće aktivnosti:

- bezopasno zaustavljanje rada postrojenja;
- izoliranje mjesta iznenadnog događaja;
- početno gašenje požara;
- pružanje prve pomoći ozlijeđenim radnicima;
- uzbunjivanje Službe ZOP, ZNR i TTZ i vatrogasne postrojbe na Terminalu Omišalj;
- aktivnosti na uklanjanju i/ili popravku strojarskih, elektro i instrumentacijskih segmenata neophodnih za uspostavu redovnog rada.

Profesionalna vatrogasna postrojba JANAF-a

Na lokaciji Terminala Omišalj zaposlena su 22 profesionalna vatrogasca, 6 profesionalnih vatrogasaca vanjske tvrtke. U svakoj smjeni prisutno je 6 vatrogasaca. Vatrogasci obavljaju sljedeće aktivnosti:

- djelovanje prema Planu zaštite od požara na Terminalu Omišalj;
- stalno dežurstvo i pripravnost za brzu intervenciju vatrogasne postrojbe;
- obveza rada i rukovanja na sustavima zaštite od požara;
- intervencija gašenja i sprečavanje širenja požara;
- intervencija u slučaju iznenadnih događaja;
- osiguravanje posebno opasnih radova na tehnološkoj opremi;

Služba zaštite od požara, zaštite na radu i tjelesno - tehničke zaštite:

- propisivanje mjera zaštite od požara i zaštite na radu;
- osiguravanje ugroženog prostora i provedbe sigurnosnih mjera (osiguranje se provodi fizičkom prisutnošću na granicama ugroženog područja i/ili uz pomoć tehničkih pomagala kao što su ploče upozorenja, zabrane, rotirajuća svjetla i sl.);
- osiguravanje prohodnosti putova za intervencijske ekipe;
- sprečavanje prilaza osobama koje ne učestvuju u intervenciji;
- upućivanje vanjskih interventnih snaga prema mjestu velike nesreće.

Služba zaštite okoliša:

- aktivnosti na sprečavanju daljnjeg širenja i uklanjanju onečišćenja (koordinacija vanjskih ovlaštenih tvrtki);
- osiguravanje opreme i sredstava za postupak sanacije;
- koordinacija s nadležnim inspekcijским službama.

Zaštitarska služba

Tjelesna zaštita i zaštita imovine u vremenu 0-24 sata se obavlja s 6 zaštitarska mjesta u jednoj smjeni. Poslove tjelesne zaštite na lokaciji obavljaju radnici ovlaštene tvrtke.

3.2 Način otklanjanja posljedica

Pružanje prve pomoći

U slučaju nesreće, prvu pomoć unesrećenima pružaju osobe na lokaciji Terminala Omišalj koje su osposobljene za pružanje prve pomoći.

NAFTA¹

Mjere prve pomoći	<p>Opći savjeti: U slučaju pojave simptoma ili u slučaju sumnje zatražite savjet liječnika. Opasnost od plućnog edema uslijed aspiracije u pluća.</p> <p>Nakon udisanja: Osobu izvesti na svjež zrak i staviti u poluležeći položaj i smirivati je. Ako je potrebno, dati umjetno disanje i/ili primijeniti masažu srca. U slučaju pojave glavobolje, vrtoglavice, mučnine i trajnih tegoba zatražiti savjet liječnika. U slučaju nesvjestice prebaciti osobu u bolnicu, u bočnom položaju, pazeći na prohodnost dišnih putova.</p> <p>Nakon dodira s kožom: Svući natopljenu odjeću i obuću, a mjesta dodira temeljito isprati vodom i sapunom barem 15-20 minuta. U slučaju pojave crvenila zatražiti savjet liječnika.</p> <p>Nakon dodira s očima: Čistim rukama razmaknuti kapke i isprati tekućom vodom barem 15-20 minuta. U slučaju pojave jakog crvenila, pečenja ili suženja potražiti pomoć okulista.</p> <p>Nakon gutanja: NE izazivati povraćanje. Može uzrokovati oštećenje pluća. Staviti osobu u polu-ležeći položaj i prevesti u bolnicu.</p>
--------------------------	---

BENZIN

Mjere prve pomoći	<p>Nakon udisanja: Osobu izvesti na svjež zrak i staviti u polu ležeći položaj, smirivati je. Ako je potrebno, dati umjetno disanje i/ili primijeniti masažu srca. U slučaju pojave glavobolje, vrtoglavice, mučnine i trajnih</p>
--------------------------	---

¹ Sukladno članku 4. Zakona o kemikalijama (NN /13/18), odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na tvari i smjese koje podliježu carinskom nadzoru i koje se nalaze u privremenom skladištu, u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu radi ponovnog izvoza ili u provozu, pod uvjetom da se ne podvrgavaju obradi ili preradi. Sirova nafta koja se nalazi u spremnicima na Terminalu Omišalj nije u vlasništvu JANAF-a i time nema obvezu posjedovanja STL-a za sirovu naftu. Podaci su uzeti iz STL za sirovu naftu tvrtke INA d.d. (HSE_INA2_F1-04, klasa: 050-03-01/15-7765)

	<p>tegoba zatražiti savjet liječnika. U slučaju nesvjestice prebaciti ozlijeđenu osobu u bolnicu, u bočnom položaju, pazeći na prohodnost dišnih putova.</p> <p><u>Nakon dodira s kožom:</u> Svući svu natopljenu odjeću i obuću. Mjesta dodira temeljito ispirati vodom i blagom sapunicom oko 10-15 min. Ako se pojave i/ili zadrže bilo kakvi simptomi, nastaviti s dekontaminacijom i potražiti savjet liječnika.</p> <p><u>Nakon dodira s očima:</u> Čistim prstima razmaknuti kapke i ispirati svako oko laganim mlazom vode oko 10-15 min (prvih 60 sek naizmjenice brzo ispirati svako oko). Ako se pojave i/ili zadrže bilo kakvi simptomi, nastaviti s dekontaminacijom i potražiti savjet oftalmologa.</p> <p><u>Nakon gutanja:</u> Ne izazivati povraćanje! Isprati usta vodom i ispljunuti. Staviti osobu u poluležeći položaj i uz stalno smirivanje prebaciti u bolnicu.</p>
--	--

DIZEL

Mjere prve pomoći	<p><u>Nakon udisanja:</u> Osobu izvesti na svježi zrak i staviti u poluležeći položaj. U slučaju nesvjestice prebaciti ozlijeđenu osobu u bolnicu, u bočnom položaju, pazeći na prohodnost dišnih putova. Ukoliko osoba ne diše ili otežano diše, dati umjetno disanje i/ili primijeniti masažu srca i odmah potražiti liječničku pomoć.</p> <p><u>Nakon dodira s kožom:</u> Svući natopljenu odjeću i obuću, a mjesta dodira ispirati temeljito vodom i sapunom barem 15 - 20 min. U slučaju pojave crvenila potražiti savjet liječnika.</p> <p><u>Nakon dodira s očima:</u> Čistim rukama razmaknuti kapke i ispirati tekućom vodom barem 15 - 20 min. U slučaju pojave jakog crvenila, pečenja ili suženja potražiti pomoć okulista.</p> <p><u>Nakon gutanja:</u> NE izazivati povraćanje! Može izazvati oštećenje pluća! Staviti unesrećenu osobu u poluležeći položaj i prevesti u bolnicu.</p>
-------------------	--

BIODIZEL

Mjere prve pomoći	<p><u>Nakon udisanja:</u> osobu izvesti na svježi zrak. U slučaju prestanka disanja, pružiti umjetno disanje. Ako se simptomi ne povuku, potražiti liječničku pomoć.</p> <p><u>Nakon dodira s kožom:</u> skinuti kontaminiranu odjeću i obuću. Zahvaćeno područje ispirati vodom i blagom sapunicom kroz otprilike 10-15 minuta, a ako se simptomi zadrže, potražiti liječničku pomoć.</p> <p><u>Nakon dodira s očima:</u> provjeriti nosi li unesrećeni leće i ukloniti ih. Čistim prstima razmaknuti kapke i laganim mlazom vode ispirati svako oko naizmjenično u trajanju od 15-ak minuta, te ako su simptomi i dalje prisutni, potražiti pomoć okuliste.</p> <p><u>Nakon gutanja:</u> Ne izazivati povraćanje. Isprati usta vodom. Ako se bilo kakvi simptomi pojave i zadrže, potražiti liječničku pomoć.</p>
-------------------	---

UKAPLJENI NAFTNI PLIN

Mjere prve pomoći	<p><u>Nakon udisanja:</u> Unesrećenu osobu izvesti na svježiji zrak. Ukoliko osoba ne diše dati joj umjetno disanje i transportirati do najbliže medicinske ustanove.</p> <p><u>Nakon dodira s kožom:</u> Smrzotinu uroniti u mlaku vodu (NE u vruću!). NE skidati odjeću dok je zalijepljena za kožu! Skidati je tek nakon što se odmrzne i dolijepi od kože. Nakon toga koža se ispiri 15-tak minuta uz uporabu tekućeg sapuna. Potražiti liječničku pomoć.</p> <p><u>Nakon dodira s očima:</u> Najmanje 15 minuta ispirati sa mnogo vode, povremeno podižući gornje i donje kapke. Ne mazati oči s mašću ili uljem bez medicinskog nadzora. Ako je prisutna bol, unesrećenog odvesti k liječniku.</p>
--------------------------	---

Prilikom prebacivanja unesrećene osobe u bolnicu, umirivati ih i paziti pri povraćanju jer postoji mogućnost od edema pluća.

Sukladno *Pravilniku o pružanju prve pomoći radnicima na radu (NN 56/83)* postupci prve pomoći kod otrovanja organskim otapalima su sljedeći:

- Iznošenje otrovanog iz okoline na svježiji zrak u kojoj je otrovanje nastalo;
- Po potrebi staviti osobu u polu ležeći položaj, smirivati je;
- Skidanje odjeće i obuće natopljene otrovnom tekućinom;
- Odstranjivanje otrova s kože čistom vodom i sapunom;
- U slučaju pojave glavobolje, vrtoglavice, mučnine i trajnih tegoba zatražiti savjet liječnika;
- Ako je potrebno, dati umjetno disanje i/ili primijeniti masažu srca;
- U slučaju nesvjestice prebaciti ozlijeđenu osobu u bolnicu, u bočnom položaju, pazeći na prohodnost dišnih putova.

Postupci prve pomoći kod opekline su sljedeći:

- Skidanje odjeće s oštećenog dijela tijela, osim ako je prilijepljena za opeklinu;
- Stavljanje opečenog dijela tijela pod mlaz čiste hladne vode ili uranjanje u čistu hladnu vodu do prestanka boli, a najmanje 10 minuta;
- Pokrivanje oštećenog dijela tijela sterilnom gazom i povijanje zavojem, osim ako je opekline na licu;
- Ako se opekline nalazi na ruci ili nozi, imobilizacija ruke ili noge na način propisan za imobilizaciju u slučaju oštećenja kosti;
- Utopljanje povrijeđenog toplim pokrivačem;
- Davanje povrijeđenom da pije bezalkoholne napitke u dovoljnoj količini;

Ako je zapaljena odjeća prilijepljena na opeklinu, prva pomoć obuhvaća ove postupke:

- Omatanje povrijeđenog vlažnom tkaninom preko odjeće;
- Utopljanje povrijeđenog toplim pokrivačem;
- Davanje povrijeđenom da pije bezalkoholne napitke u dovoljnoj količini.

Prostor za dekontaminaciju i pružanje prve pomoći na području postrojenja: prva pomoć na lokaciji Terminala Omišalj pruža se na mjestu nastanka događaja od strane osposobljenih djelatnika (ormarići prve pomoći nalaze se u svakom objektu).

Prostor za dekontaminaciju predviđen je na prostoru aditiva, pokraj autopunilišta postoji tuš za hitno ispiranje.

Tijekom manipulacije naftom i naftnim derivatima, u zoni radova se obavezno nalazi vatrogasno vozilo opremljeno mlaznicom s raspršenim mlazom za potrebu dekontaminacije u slučaju izlaganja radnika izlivenoj opasnoj tvari.

Najbliža stanica hitne medicinske službe nalazi se na udaljenosti od 22,7 km te se procjenjuje da bi njihova intervencija uslijedila u vremenu od 24 min. Na istoj udaljenosti nalazi se i Dom zdravlja.

Sanacija terena

Sanaciji terena pristupaju vatrogasne snage i ugovorene tvrtke za sanaciju.

4 Način koordinacije aktivnosti hitnih službi s interventnim postrojbama izvan lokacije događaja kada situacija to zahtjeva

Sve radnje i akcije koje se poduzimaju na ugroženom području pod nadzorom su Stožera.

Nadležni Županijski centar 112 o nastalom iznenadnom događaju izvještava interventne jedinice (vatrogasci, policija, hitna medicinska služba).

Kod organiziranja intervencija Državna uprava za zaštitu i spašavanje kontaktira Stožer odnosno Voditelja Stožera (Direktor SSIZ).

U slučaju potrebe za pružanjem pomoći izvan granica postrojenja, Voditelj Stožera u dogovoru s odgovornom osobom na terenu i na temelju procjene za potrebom korištenja sredstava i opreme, može ustupiti svu raspoloživu opremu za uklanjanje posljedica akcidenta i drugih kriznih situacija. Vlastite operativne snage za provedbu zaštite i spašavanja operater ne može dati za potrebe provedbe Vanjskog plana budući da vlastite snage uvijek moraju biti prisutne na području postrojenja Terminala Omišalj.

Ozlijeđenoj osobi mora se odmah pružiti prva pomoć, na najbližem sigurnom mjestu na kojem se ona može pružiti. Prvu pomoć pružaju osposobljene osobe na lokaciji do dolaska hitne medicinske službe.

Djelatnici su prema Zakonu o radu osposobljeni za pružanje prve pomoći radnicima unutar područja postrojenja te nije moguće organizirati pružanje prve pomoći izvan granica postrojenja.

4.1 Sigurnosna oprema i potrebna sredstva

Oprema i sredstva za zaštitu od požara:

- Poluautomatski stabilni sustav za hlađenje vodom;
- Automatski stabilni sustav za gašenje pjenom;
- Stabilni sustav za hlađenje vodom;
- Stabilni i polustabilni sustavi za gašenje pjenom;
- Automatski stabilni sustav za gašenje požara plinom FM 200;
- Automatski stabilni sustav za otkrivanje i dojavu požara te gašenje požara plinom FM 200;
- Stabilni sustav za detekciju ugljikovodika;
- Unutarnja i vanjska hidrantska mreža;
- Pokretna vatrogasna oprema;
- Vatrogasni aparati za početno gašenje požara.

Osobna zaštitna sredstva

Svim djelatnicima osigurana su osobna i skupna zaštitna sredstva prema radnom mjestu a sukladno Zakonu o zaštiti na radu (NN 71/2014) i Pravilniku o osobnim zaštitnim sredstvima (broj: I.-41/10, revizija 1, ožujak 2010.).

- Industrijska zaštitna kaciga HRN EN 397:2001
- Zaštitna kapa (šilterica) HRN EN 812:2012
- Zaštitne naočale HRN EN 166:2002
- Osobna zaštita očiju – Filtri za zavarivanje i slične tehnike HRN EN 169:2003
- Oprema za zaštitu očiju i lica pri zavarivanju i srodnim procesima HRN EN 175:2002
- Zaštitne slušalice HRN EN 352-1:2004
- Zaštitne slušalice s kacigom HRN EN 352-3:2002
- Čepići za uši HRN EN 352-1-8:2004/2008
- Filtarska polumaska za zaštitu od čestica HRN EN 149
- Zaštitna maska za cijelo lice HRN EN 136:2002
- Plinski filter HRN EN 14387
- Samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom na stlačeni zrak HRN EN 137
- Zaštitne kožne rukavice HRN EN 388:2004
- Rukavice od izolacijskog materijala HRN EN 60903:2007
- Rukavice za zaštitu ruku od utjecaja vlage i agresivnih tvari HRN EN 374
- Električarska izolacijska obuća HRN EN 50321:2008
- Zaštitne antistatik cipele visoke ili niske s gumenim đonom i kapićom HRN EN ISO 20345:2004
- Zaštitni radni kombinezon ili odijelo HRN EN 340:2004
- Zaštitna radna jakna – zimska HRN EN 342:2005
- Zaštitna odjeća za uporabu kod zavarivanja i srodnih procesa HRN EN ISO 11611:2008
- Odjeća za zaštitu od tekućih i plinovitih kemikalija HRN EN 464:2001
- Zaštitna odjeća – Zaštita od kiše HRN EN 343:2008

Nafta

Osobna zaštitna sredstva	<p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih putova:</u> U slučaju da je koncentracija viša od dozvoljene, koristiti zaštitnu polumasku ili masku za cijelo lice (HRN EN 136/AC:2006) s kombiniranim filtrom za organske plinove/pare (vrsta filtera A-P, točka vrenja >65 °C), a navojni priključak zadovoljava normu HRN EN 14387 i HRN EN 143-1 (točka vrenja >65 °C). Tijekom požara obvezno koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137).</p> <p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu ruku:</u> Zaštitne rukavice od vitona (HRN EN 374) koristiti kod duže izloženosti, kod potpunog kontakta nositi rukavice od</p>
---------------------------------	--

nitrilne gume debljine 0,40 mm, a u dodiru s kapljicama rukavice od nitrilne gume debljine 0,11 mm.

Osobna zaštitna sredstva za zaštitu očiju: Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija (HRN EN 166), a zaštitna maska kod viših koncentracija

Osobna zaštitna sredstva za zaštitu kože i tijela: Koristiti kemijski otporne rukavice, odjeću i pregaču (gdje postoji opasnosti od prskanja). Koristiti zaštitnu odjeću za zaštitu od tekućih kemikalija (HRN EN 14605). Koristiti gumene čizme (HRN ISO 10335).

Dizel

Osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih putova: U slučaju da je koncentracija viša od dozvoljene, koristiti zaštitnu polumasku ili masku za cijelo lice (HRN EN 136/AC:2006) s kombiniranim filtrom za organske plinove/pare (vrsta filtera A-P, točka vrenja >65 °C), a navojni priključak zadovoljava normu HRN EN 14387 i HRN EN 143-1 (točka vrenja >65 °C). Tijekom požara obvezno koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137).

Osobna zaštitna sredstva

Osobna zaštitna sredstva za zaštitu ruku: Osobna higijena ruku je najvažniji element. Rukavice se oblače isključivo na čiste ruke. Nakon korištenja rukavica, ruke se trebaju oprati i osušiti. Onečišćene rukavice ne smiju se koristiti. Za kontinuirano nošenje koristiti zaštitne rukavice od postojanog i nepropusnog materijala poput nitrilne gume ili vitona (HRN EN; HRN EN 374-3, s vremenom proboja >240 minuta).

Osobna zaštitna sredstva za zaštitu očiju: Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija (HRN EN 166), a zaštitna maska kod viših koncentracija

Osobna zaštitna sredstva za zaštitu kože i tijela: Koristiti kemijski otporne rukavice, odjeću i pregaču (gdje postoji opasnosti od prskanja).

Benzin

Osobna zaštitna sredstva

Osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih putova: Kod koncentracija iznad 100 ppm obvezno nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136/AC:2006) s filtrom "A" (HRN EN 14387). Kod koncentracija iznad 3000 ppm obvezno koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137:2008).

Osobna zaštitna sredstva za zaštitu ruku: Zaštitne rukavice od postojanog i nepropusnog materijala. Kod potpunog kontakta nositi rukavice od nitrilne gume debljine 0,40 mm, a u dodiru s kapljicama rukavice od nitrilne gume debljine 0,11 mm (HRN EN 374-1; HRN EN 374-2; HRN EN 374-3). Kod kraćeg dodira (4 h) mogu se koristiti rukavice od PVA (polivinil alkohola).

	<p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu očiju:</u> Zaštitne naočale ili vizir (HRN EN 166) kod nižih koncentracija, a zaštitna maska kod viših koncentracija.</p> <p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu kože i tijela:</u> Koristiti kemijski otporne rukavice, odjeću i pregaču (gdje postoji opasnosti od prskanja).</p>
--	--

Biodizel

Osobna zaštitna sredstva	<p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih putova:</u> U normalnim radnim okolnostima nije potrebna zaštita. Kod pojave aerosola koristiti filtarsku polumasku za zaštitu od čestica (HRN EN 149) ili polumasku (HRN EN 140) s filtrom za čestice P. U slučaju pada koncentracije kisika ispod 17 %, koristiti samostalni uređaj za disanje na stlačeni zrak (npr. s otvorenim krugom) (HRN EN 137).</p> <p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu ruku:</u> U normalnim okolnostima lagane jednokratne rukavice od PVC ili PET (HRN EN 374).</p> <p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu očiju:</u> Zaštitne naočale ili vizir (HRN EN 166).</p> <p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu kože i tijela:</u> U normalnim okolnostima pamučna ili slična odjeća te čizme ili cipele koje se ne kližu po razlivenom ulju (HRN EN 13832). Kod izlivanja dodatno zaštititi trup kabanicama ili pregačama od PVC ili PET materijala (HRN EN 340).</p>
---------------------------------	--

Ukapljeni naftni plin

Osobna zaštitna sredstva	<p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu očiju:</u> Zaštitne naočale ili vizir (HRN EN 166).</p> <p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu ruku:</u> Rukavice od nitrilne gume (HRN EN 420; HRN EN 374-1; HRN EN 374-2; HRN EN 374-3).</p> <p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih putova:</u> Osigurati dobru ventilaciju. Ukoliko koncentracija plina prijeđe GVI obavezno koristiti samostalni uređaj za disanje na stlačeni zrak (npr. s otvorenim krugom) (HRN EN 137).</p> <p><u>Osobna zaštitna sredstva za zaštitu kože i tijela:</u> Zaštitna pamučna odjeća i prikladna obuća poput gumenih čizama (HRN EN 13832).</p>
---------------------------------	--

Pri gašenju požara koristi se iduća sredstva za osobnu zaštitu:

- Vatrogasna kaciga HRN EN 443:2008

- Vatrogasna potkapa HRN EN 13911:2004
- Interventno vatrogasno odijelo HRN EN 469:2006
- Vatrogasne rukavice HRN EN 659:2008
- Opasač HRN EN 358:2001
- Vatrogasne čizme HRN EN 15090:2012
- Samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom na stlačeni zrak HRN EN 137
- Odjeća za zaštitu od opasnih čvrstih, tekućih i plinovitih kemikalija, uključujući i tekuće i čvrste aerosole (HRN EN 943)
- Zaštitna maska za cijelo lice HRN EN 136:2002

Osobna zaštitna oprema vatrogasne postrojbe:

VRSTA OPREME	Količina	NAPOMENA
Osobna zaštitna oprema		
Vatrogasna kaciga	28	
Zaštitne vatrogasne čizme	28	
Bluza za zaštitu od toplinskog isijavanja	28	
Hlače za zaštitu od toplinskog isijavanja	28	
Oprema za zaštitu dišnih organa		
Izolacijski aparati	23	
Pričuvna boca za izolacijske aparate	14	
Zaštitne maske za izolacijske aparate	23	

Vatrogasna oprema:

VRSTA OPREME	Količina	NAPOMENA
Motorna pila	1	
Kompresor za punjenje boca izolacijskih aparata	1	
Generator za proizvodnju električne struje	1	
Eksplozimetar	1	
Vatrogasne naprtnjače	3	
Vatrogasne pumpe		
Prijenosne	2	
Potopne električne 220 V	1	
Potopne električne 380 V	1	
Vatrogasne cijevi		
Uisne: 125 mm	6	
110 mm	6	
75 mm	5	
52 mm	1	
Tlačne: 110 mm	15	
75 mm	29	
52 mm	5	

Sredstva veze:

VRSTA OPREME	Količina	NAPOMENA
Stabilne (fiksne)	1	
Pokretne (kolske)	4	
Ručne	4	

Sredstva za gašenje:

VRSTA	NAZIV	Količina	NAPOMENA
Fluoroproteinska (FP i FFFP)	FP 70 PLUS	76.000 lit.	
Univerzalna	SILVEX	1.500 lit.	
PRAH			
BCE		2.000 kg.	vozila
ABCDE		2.900 kg.	Vatrogasni aparati

Oprema i sredstva u slučaju iznenadnog događaja:

- Visokotlačni perlač;
- Čepovi za kanalizaciju;
- Plivajuće brane (300 m);
- Apsorbirajuće brane (400 m);
- Adsorbensi i odmašćivači;
- SPC EKO kompleti i
- Zračna zavjesa - Zbog sprečavanja širenja iznenadnog zagađenja nastalog u akvatoriju Omišaljskog zaljeva na samom ulazu od rta Tenka punta do rta Kijac, postavljena je zračna zavjesa. Uslijed iznenadnog zagađenja u akvatoriju Riječkog zaljeva, zračna zavjesa bi od zagađenja štitila Omišaljski zaljev. Na dnu zaljeva postavljena je perforirana cijev, iz koje izlazi komprimirani zrak proizveden kompresorima, kroz specijalne sapnice i diže se prema površini. Zbog trenja između mjehurića zraka i morske vode, zrak povlači okolnu vodu prema površini, gdje proizvodi horizontalno strujanje i tako sprječava širenje nafte.

Oprema i uređaji za kontrolu, upozoravanje i uzbunjivanje:

- Sustav kontrole prolaza;
- Sustav protuprovale;

- Sustav video nadzora;
- Automatska i ručna dojava požara;
- Radio veza;
- Sustav bežične komunikacije;
- Zvučno uzbuđivanje i upozoravanje – sirena.

Sredstva komunikacije na objektima JANAF-a i prema vanjskim sudionicima su:

- Vanjski telefoni;
- Mobilni telefoni;
- Interni telefoni (unutar JANAF-a);
- Telefaks;
- Vatrogasne UKV stanice;
- UKV stanice službe održavanja;
- Kurirska služba.

4.2 Operativne snage za provedbu zaštite i spašavanja

Operativne snage (Terminal Omišalj)

- Procesno osoblje
- Na lokaciji Terminala Omišalj zaposlena su 22 profesionalna vatrogasca, 6 profesionalnih vatrogasaca vanjske tvrtke. U svakoj smjeni prisutno je 6 vatrogasaca;
- Zaštitari (vanjski – 6 zaštitara u smjeni);
- Osposobljeni radnici za pružanje prve pomoći.

Vanjske operativne snage

- JVP Grad Krk;
- DVD Njivice;
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured Rijeka;
- PU Primorsko-goranska, Policijska postaja Krk;
- Dom zdravlja PGŽ, Ispostava Krk;
- Zavod za hitnu medicinu PGŽ, Ispostava Krk;
- Lučka kapetanija Rijeka, Ispostava Omišalj;

- specijalizirane tvrtke.

5 Rano obavješćivanje tijela zaduženog za primjenu vanjskog plana

U slučaju velike nesreće koja ima ozbiljne posljedice po okoliš, zdravlje ljudi i materijalna dobra te moguće van-lokacijske posljedice koje se ne mogu riješiti vlastitim osobljem i sredstvima, voditelj Stožera (uz prethodno donesenu odluku tima Stožera) preko nadležnog ŽC 112 traži aktiviranje vanjskih operativnih snaga sustava civilne zaštite (policija, hitna medicinska služba, vatrogasci) sukladno Vanjskom planu zaštite i spašavanja Primorsko-goranske županije te preko nadležnog ŽC 112 obavještava čelnike JLS kao i nadležna tijela državne uprave (Ministarstvo zaštite okoliša i energetike – Uprava gospodarenja vodama, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike – Uprava za inspekcijske poslove, Hrvatske vode itd.).

Obavještavanje i komuniciranje s predstavnicima javnog informiranja o iznenadnom zagađenju (karakteristikama, poduzetim postupcima itd.) obavlja se putem (ili po ovlaštenju) člana Stožera zaduženog za komunikaciju s javnošću, temeljem dogovora sa Stožerom.

5.1 Komunikacija sa centrom 112

Kada Direktor Sektora sigurnosti i zaštite (Voditelj Stožera) temeljem informacija dobivenih od voditelja intervencije – profesionalni vatrogasci procjeni da opasnost prelazi mogućnosti snaga na području postrojenja, uzbuđuje ŽC 112 Rijeka.

Direktor SSIZ uzbuđuje Županijski centar (ŽC) 112 Rijeka sukladno ***Odluci o prijemu priopćenja prema ŽC 112 Rijeka o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti u pravnoj osobi - operateru*** i daje kratki opis i karakter nastalog požara te traži intervenciju interventnih službi preko nadležnog ŽC 112 .

Po primitku obavijesti o nastanku tehničko – tehnološke nesreće, nadležni Županijski centar 112 obavijest o istoj prosljeđuje nadležnim službama i institucijama (policija, vatrogasna postrojba, hitna medicinska služba).

U slučaju velike nesreće koja ima znatnije i ozbiljnije posljedice po okoliš, zdravlje ljudi i materijalna dobra te moguće van-lokacijske posljedice koja se ne može riješiti vlastitim osobljem i sredstvima, nadležni Županijski centar 112 obavještava župana županije kako bi se aktivirao Vanjski plan.

Sukladno analizi rizika (Izvešće o sigurnosti) županijske snage tj. Vanjski plan aktivirao bi se u slučaju izlivanja velike količine nafte i naftnih derivata u okoliš uz otkazivanje svih mjera

zaštite na području postrojenja (pasivnih i aktivnih) kao i u slučaju velikog oštećenja spremnika nafte, dizela i benzina koje bi dovelo do izlivanja te nastanka požara i eksplozije.

Župan u slučaju iznenadnih događaja kod kojih posljedice izlaze izvan granica Terminala Omišalj informira javnost (u suradnji s odgovornom osobom tvrtke – Direktor SSIZ).

Vrsta informacija koju početno upozorenje treba sadržavati

1. naziv tvrtke operatera i adresu postrojenja,
2. jednostavno objašnjenje aktivnosti koje se odvijaju unutar postrojenja,
3. uobičajeni naziv ili opći naziv razreda opasnosti tvari i preparata u postrojenju, te opis njihovih osnovnih opasnih značajki,
4. o prirodi opasnosti od velikih nesreća u postrojenju uključujući i njihove moguće učinke na stanovništvo i okoliš,
5. datum i vrijeme kada je primijećen iznenadni događaj,
6. pogođeno područje,
7. jačinu i opseg iznenadnog događaja.

5.2 Telefonski brojevi javnih službi područja Terminala Omišalj

INTERVENTNA JEDINICA	TELEFON
ŽUPANIJSKI CENTAR 112 RIJEKA	112
POLICIJA	192
HITNA MEDICINSKA SLUŽBA	194
VATROGASCI	193

NAZIV PRAVNOG SUBJEKTA	ADRESA I BROJ TELEFONA
Državna uprava za zaštitu i spašavanja, Područni ured Rijeka	Riva 10, Rijeka Tel. 051 352 430 Fax: 051 321 779 e-mail: rijeka112@duzs.hr Pročelnik: Matko Škalamera

NAZIV PRAVNOG SUBJEKTA	ADRESA I BROJ TELEFONA
JVP Krk	OPERATIVNO DEŽURSTVO Tel: 193 Tel: 051 221 008 Fax: 051 222 549 Zapovjednik, Dinko Petrov Tel: 051 690 260 e-mail: jvp-grad-krk@ri.t-com.hr
DVD Njivice	Pušća 121, Omišalj Mob: 091 221 0035
Dom zdravlja Primorsko –goranske županije Ispostava Krk s pripadajućim ambulancama	Vinogradska bb, Krk Tel: 051 221 155 voditelj ispostave: Ratko Gašparović
Zavod za hitnu medicinu PGŽ – Ispostava Krk	Vinogradska bb, Krk Tel: 194
PU Primorsko-goranska, Policijska postaja Krk	Kralja Tomislava 10, Krk Tel: 051/439-210; 051/439-239 Fax: 051/439-220 email: pp.krak@mup.hr Načelnik: Dejan Hriljac
Lučka kapetanija Rijeka, Ispostava Omišalj	Lučka ispostava Omišalj 51513 Omišalj Knačinar 1 Darijo Šokota, kapetan ispostave Tel. 051 842 053 Fax. 051 842 219

5.3 Organizacija dostavljanja pobližih informacija kada postanu dostupne

U slučaju velike nesreće ili iznenadnog događaja na Terminalu Omišalj, svaki djelatnik koji uoči znakove tehničko-tehnološkog poremećaja koji bi mogao dovesti do iznenadnog događaja dužan je o istome obavijestiti sljedeću osobu u hijerarhijskoj strukturi operatera JANAF (po radnoj subordinaciji radnika smjene s najdužim radnim stažem u JANAF-u). Po zaprimljenoj obavijesti on obavještava Kontrolni centar Terminala Omišalj.

Vatrodajna centrala (2 operaterske stanice i 4 zaslona) se nalazi u sklopu Vatrogasnog doma Terminala Omišalj. Javljanje požara se ostvaruje svjetlosnom i zvučnom signalizacijom. Na krovu Vatrogasnog doma je instalirana elektromotorna sirena za uzbunjivanje. Putem telefonske linije omogućeno je daljinsko upravljanje i nadzor nad sirenom iz ŽC 112. Na lokaciji Terminala nalaze se upute za daljinsko rukovanje uređajem za upravljanje i nadzor sirenom.

Po primitku obavijesti o velikoj nesreći Kontrolni centar o istom obavještava Upravitelja Terminala koji o iznenadnom događaju obavještava Direktora SSIZ. Kada Direktor SSIZ procjeni da opasnost prelazi mogućnosti snaga na području postrojenja, uzbunjuje nadležni ŽC 112.

Direktor SSIZ s obzirom na situaciju na terenu donosi odluku o aktiviranju Stožera i paralelno s tim obavještava javnost. Vanjske interventne snage kao i tijelo za primjenu Vanjskog plana izvještavaju se putem nadležnog ŽC 112.

Predsjednik Uprave imenuje odgovorne osobe za suradnju i izvješćivanje nadležnih tijela Uprave.

Upravitelj Terminala Omišalj, nakon što poblize informacije postanu dostupne, obavještava nadležni ŽC 112 o poduzetim radnjama i informacijama, sukladno Odluci o prijemu/davanju priopćenja ŽC 112 Rijeka.

6 Način koordinacije i organizacije pružanja pomoći radi ublažavanja posljedica izvan mjesta događaja

Sukladno odredbama članka 36. Zakona o sustavu civilne zaštite (NN 82/15), tvrtka JANAF d.d. dužna je svojim ljudskim snagama i materijalnim resursima sudjelovati u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Sigurnosna oprema i sredstva kojima raspolaže Terminal Omišalj navedeni su u poglavlju 4.1. Navedena oprema i sredstva mogu se dati na raspolaganje tijelu za provedbu Vanjskog plana, dok vlastite operativne snage za provedbu zaštite i spašavanja navedene u poglavlju 4.2. operater ne može dati za potrebe provedbe Vanjskog plana budući da vlastite snage uvijek moraju biti prisutne na području postrojenja Terminala Omišalj.

Način komunikacije sa nadležnim Županijskim centrom 112 opisan je u poglavlju 5.1.

Telefonski brojevi za obavještanje i pozivanje Državne uprave za zaštitu i spašavanje, vatrogasnih jedinica, organa MUP-a, koje u određenim slučajevima mogu pružiti pomoć kod organiziranja intervencija i u provedbi sanacija navedeni su u Tablicama u Poglavlju 5.2.

Tijekom ovladavanja krizom i kod sanacije posljedica u području i van perimetra postrojenja, stručni radnici operatera pružati će stručnu pomoć interventnim ekipama u provođenju mjera civilne zaštite, a posebno čelnicima lokalne samouprave, za sadržaje za koje su oni mjerodavni u jedinstvenom sustavu civilne zaštite.

Isto tako, operater je dužan obavijestiti navedena tijela i o aktivnostima i mjerama poduzetim za ublažavanje srednjoročnih i dugoročnih posljedica velike nesreće te o aktivnostima i mjerama za sprječavanje mogućeg ponavljanja nesreća.

7 Organizacija obučavanja zaduženog osoblja za zadaće postupanja unutar postrojenja u slučaju velikih nesreća

Obučavanje se ostvaruje u organizaciji Sektora sigurnosti i zaštite i Sektora pravnih poslova i ljudskih resursa i pojedinih procesnih/organizacijskih jedinica:

- osposobljavanje radnika za radno mjesto;
- stručno osposobljavanje radnika za rad na siguran način;
- uvodni seminari (osobna zaštita, zaštita okoliša);
- interne vježbe;
- obavezni programi;
- retrening procesnog osoblja za postupanje u slučajevima opasnosti.

Vježbe se provode kao:

Vježba komunikacije – kojom se testira postupak uzbunjivanja i odaziva stručnih osoba i zaposlenih, provodi se putem telefona ili drugih sredstava komunikacije. Koristi se za procjenu sustava komunikacije, provjeru pripravnosti osoblja, potrebno vrijeme reakcije, načina prijenosa informacija. Vježba traje do maksimalno dva sata i može se održati najavljeno ili nenjavljeno u bilo koje doba dana/noći. Vježbu organizira direktor Sektora sigurnosti i zaštite u dogovoru s Predsjednikom Uprave.

Vježba taktike – provodi se za odgovorne osobe i stručne zaposlenike na način da se predstavi scenarij te rasprave postupci. Za vježbu se ne koristi mobilizacija osoblja ili opreme. Prezentacija Unutarnjeg plana, detaljno upoznavanje s postupcima i vježbanje „uloga“ u planu predstavlja vježbu taktike. Vježbu organizira direktor Sektora sigurnosti i zaštite u dogovoru s Predsjednikom Uprave.

Vježba poznavanja opreme – podrazumijeva izvlačenje opreme iz skladišta, pregled opreme, sastavljanje opreme i upoznavanje s različitim mogućnostima i načinima uporabe opreme. Vježbu organizira direktor Sektora sigurnosti i zaštite u dogovoru s upraviteljem Terminala.

Terenska vježba – podrazumijeva veću kombiniranu vježbu, najčešće uključujući i prethodna tri oblika vježbi. U terensku vježbu mogu biti uključeni (kao sudionici ili gledatelji/ocjenjivači) i predstavnici DUZS, MUP-a, nadležnih tijela uprave, tvrtki suradnika i dr. Vježba zahtjeva detaljno planiranje. Vježba se provodi u koordinaciji direktora Sektora sigurnosti i zaštite, upravitelja Terminala uz ovlaštenje Predsjednika Uprave.

Svi prisutni radnici imaju obvezu sudjelovanja u vježbi prema razrađenom planu vježbe. Vježbu je moguće provesti u kombinaciji s vatrogasnom vježbom. Po završetku analizira se tijek vježbe i ocjenjuje uspješnost. Temeljem provedene analize vježbe i analiziranih postupaka provodi se ažuriranje planova za postupanje u slučaju iznenadnog događaja.

Vježbe se provode najmanje jednom u dvije godine.

8 Informacije koje je tvrtka JANAF d.d., Terminal Omišalj dužna dati javnosti u slučaju velike nesreće

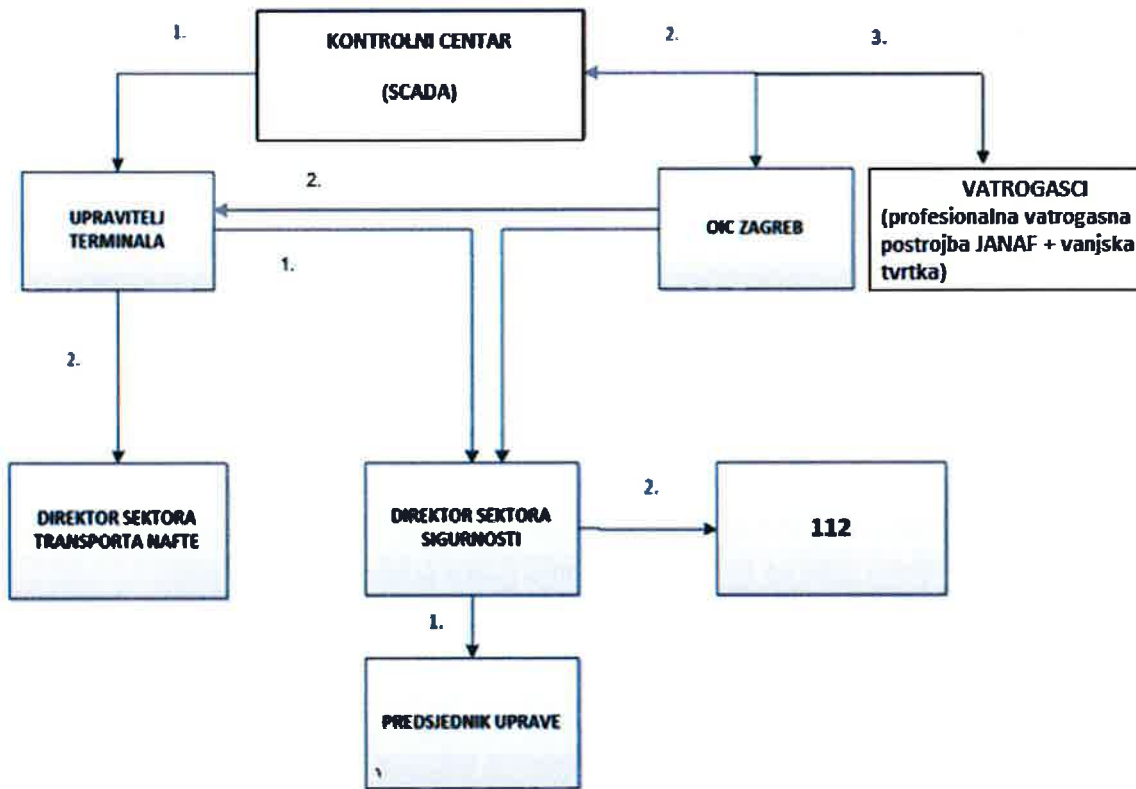
Temeljem Uredbe o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 44/2014, 31/2017 i 45/2017), definirane su informacije koje je operater dužan dati javnosti i medijima:

- Ime ili tvrtka operatera te puna adresa i naziv područja postrojenja.
- Informacije kojima operater potvrđuje da područje postrojenja podliježe obvezama propisanim ovom Uredbom te da je nadležnim tijelima javne vlasti dostavljena Obavijest o prisutnosti opasnih tvari, odnosno da je pribavljena suglasnost na Izvješće o sigurnosti.
- Pojednostavljena objašnjenja aktivnosti koje se odvijaju unutar područja postrojenja.
- Nazivi (uključujući i tradicionalne nazive) ili u slučaju opasnih tvari obuhvaćenih dijelom 1. Priloga I.A, odnosno Prilogom I.B Uredbe o sprečavanju velikih nesreća koja uključuje opasne tvari, naziv kategorije ili razvrstavanja opasnosti opasnih tvari u području postrojenja koji bi mogli izazvati veliku nesreću te opis njihovih osnovnih opasnih svojstava.
- Opće informacije o načinu upozoravanja javnosti na području utjecaja, u slučaju potrebe; dostatne informacije o primjerenom ponašanju u slučaju velike nesreće ili naznaka mjesta gdje se tim informacijama može pristupiti elektronički.
- Datum posljednjeg nadzora nad područjem postrojenja ili upućivanje na mjesto gdje se tim informacijama može pristupiti elektronički; informacije o tome gdje se na zahtjev mogu dobiti detaljne informacije o inspekciji i povezanom inspeksijskom planu.
- Podaci o tome gdje je moguće dobiti dodatne odgovarajuće informacije.
- Opće informacije o prirodi rizika od velikih nesreća u području postrojenja uključujući i njihove moguće učinke na ljudsko zdravlje i okoliš te kratki prikaz glavnih vrsta scenarija velikih nesreća i mjera nadzora za suočavanje s njima.
- Informacije kojima se potvrđuje da je operater dužan poduzeti odgovarajuće mjere na lokaciji, posebice povezivanje s hitnim službama, radi ograničavanja posljedica velikih nesreća i svođenja njihovih učinaka na najmanju mjeru.
- Upućivanje na Vanjski plan koji je sastavljen kako bi se savladali svi učinci nesreće izvan mjesta događaja s preporukom da se u slučaju nesreće postupi prema uputama i zahtjevima interventnih postrojbi i hitnih službi
- Informacije o tome je li područje postrojenja u blizini teritorija druge države i predstavlja li mogućnost velike nesreće s prekograničnim učincima u skladu s Konvencijom o prekograničnim učincima industrijskih nesreća.

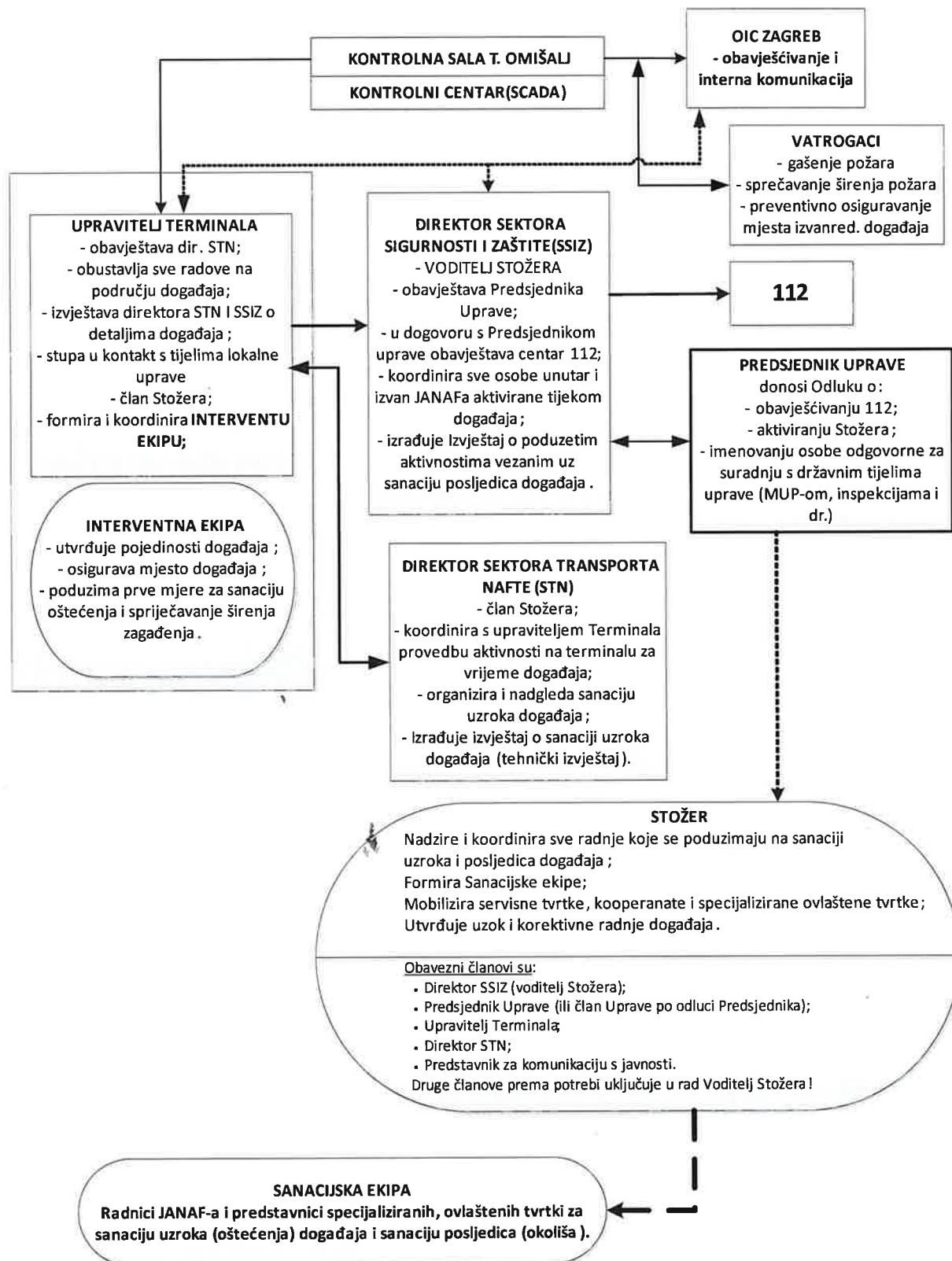
9 Prilozi

9.1 Prilog 1. Shema komunikacije u slučaju iznenadnog događaja

9.2 Prilog 2. Shema postupanja s obvezama sudionika u slučaju iznenadnog događaja

9.3 Prilog 3. Shematski prikaz področja postrojenja

- 1. Parna
- 2. Pomoćna motna voda (u zgradi)
- 3. Trafo stanica (PT05)
- 4. Spremnik gline (podzemni)
- 5. Spremnik saune vode A1301
- 6. Pomoćna saune vode
- 7. Vazrošarica i restoran
- 8. Spremnik pitke
- 9. Spremnik vode
- 10. Laboratorij
- 11. Laboratorij
- 12. Spremnici vode A1604, A1605, A1602, A1603, A1604, A1605 (A1607 (u zgradi))
- 13. Pomoćna stanica derivat 1
- 14. Pomoćna stanica derivat 2
- 15. Spremnik UNP (podzemni)
- 16. Upravljačka i regulacijska stanica VCU
- 17. VCU blok 1
- 18. Topilna stanica
- 19. Zgrada uslugunika
- 20. Aditiv i VRU

- 21. Autopostaja
- 22. Sustav paljenja otpada (PGUM)
- 23. Filtrirna stanica derivata
- 24. Trafo stanica (PT03)
- 25. Spremnik derivata A1505
- 26. Pomoćna stanica derivat 3
- 27. Pomoćna stanica blizanci
- 28. Spremnici blizanci A1651, A1652, A1653, A1654
- 29. Kompresor zrachte zavrtse
- 30. Ploče 1
- 31. Trafo stanica pomoćna
- 32. Ploče 2
- 33. Trafo stanica pomoćna
- 34. Spremnik otilika
- 35. Ventilator VCU
- 36. Rasarena stanica VCU
- 37. Radionir
- 38. Ploče namirars
- 39. Pomoćna motna voda
- 40. Spremnik pitke

- 41. Spremnici nabe A1501-A1512
- 42. Spremnici nabe A1513-A1517 (u zgradi)
- 43. Spremnici nabe
- 44. Trafo stanica (PT04)
- 45. Pomoćna stanica UNP
- 46. Pomoćna stanica, filterna stanica i mjerna stanica 1
- 47. Pomoćna stanica, filterna stanica i mjerna stanica 2
- 48. Biorazor
- 49. Kontrolna zgrada pumpane
- 50. Glavna inžinjerstva
- 51. TDP 100
- 52. TDP 200
- 53. Trafo stanica (PT06)
- 54. Radionir
- 55. Biorazor
- 56. Ured sudodža

JANAF
 Industrijski park Omišalj, ulica
 Matije Gupca 1, Omišalj
 51000 Omišalj, Hrvatska
 www.janaf.hr
 Tel: +385 (0)51 741 111
 Fax: +385 (0)51 741 112

9.4 Prilog 4. Opće upute za postupanje u slučaju nesreće s opasnom kemikalijom

PONAŠANJE U SLUČAJU NESREĆE S OPASNIM KEMIKALIJAMA

1. Prvo upotrijebiti sva sredstva osobne zaštite.
2. Ne ulazite u onečišćeno područje ako niste sigurni da ste zaštićeni od djelovanja opasnih kemikalija.
3. Procijenite da li je važnije spašavanje unesrećenih ili sprječavanje daljnjeg povećanja opsega nesreće.
4. Zapamtite da je najvažnija dobra uvježbanost ako želite učinkovito obaviti spašavanje ozlijeđenih/otrovanih.
5. Strogo se pridržavati plana o postupanju u slučaju nesreće s kemikalijama.
6. Što prije obaviti dekontaminaciju.
7. Pomoći drugim ozlijeđenima.

UPUTA O PRIDRŽAVANJU HIGIJENE KOD RADA S OPASNIM KEMIKALIJAMA

1. Pri radu s opasnim kemikalijama obvezno nositi zaštitne rukavice, naočale za zaštitu očiju, odgovarajuće sredstvo za zaštitu dišnih puteva, propisanu zaštitnu obuću i odjeću.
2. Najstrože je zabranjeno piti, jesti ili žvakati žvakaću gumu.
3. Zabranjeno je pušenje pri radu s opasnim kemikalijama.
4. Neovlaštenim i nezaštićenim osobama najstrože je zabranjen pristup mjestu gdje se radi s opasnim kemikalijama.
5. Kod svakog prekida rada zbog namjere pušenja, prehrane ili odmora, obvezno je na čistom mjestu ukloniti svu osobnu zaštitnu opremu i oprati ruke te izložene dijelove tijela.
6. Onečišćenu odjeću, obuću i sredstva za višekratnu zaštitu očistiti na kraju radnog dana na mjestu predviđenom za dekontaminaciju i spremiti je u poseban ormarić za radnu odjeću i obuću.
7. Sredstva za jednokratnu osobnu zaštitu (npr. rukavice, pregače, filtarske polumaske) na kraju radnog dana odložiti u odgovarajuću posudu za prikupljanje onečišćene opreme. Zbrinuti kao opasan otpad.
8. Odjeću i obuću u kojoj se odlazi kući te druge osobne stvari i predmete držati u posebnom ormariću kako bi se spriječila njihova kontaminacija.
9. Nikada ne prelijevati ili presipati opasne kemikalije u neobilježene spremnike niti ih iznositi izvan radnog mjesta.

OPĆE UPUTE KOD SVIH IZLAGANJA OPASNIM KEMIKALIJAMA

Kako pomoći osobi koja je bez svijesti

1. Nakon iznošenja iz onečišćenog prostora i eventualnih drugih hitnih postupaka, staviti ozlijeđenu osobu u stabilni bočni položaj i očistiti joj usnu šupljinu od čvrstih predmeta.
2. Provjeriti vitalne funkcije i nakon toga postupiti prema posebnim uputama za različite vrste izloženosti opasnoj kemikaliji.

Kako pomoći osobi kojoj je otkazala neka vitalna funkcija

1. Nakon iznošenja iz onečišćenog prostora provjeriti vitalne funkcije.
2. Ako ozlijeđena osoba ne diše očistiti joj usnu šupljinu i primijeniti umjetno disanje sve dok ona ne počne disati (ako je potrebno koristiti tubus za primjenu umjetnog disanja kako onaj koji pruža umjetno disanje ne bi došao u dodir s kemikalijama na usnicama).
3. U slučaju zastoja srca obaviti masiranje srca i prestanka disanja primjenjivati oba postupka naizmjenice.

UPUTA O KONTAKTU SA ZDRAVSTVENIM DJELATNICIMA

Što treba strogo poštivati kod prebacivanja u bolnicu

1. Ni jedna kontaminirana osoba ili kontaminirani predmet ne smije se unijeti u vozilo hitne medicinske službe za prijevoz unesrećenog niti navedeno smije ući u bolnicu.
2. Uvijek se prvo prebacuje u bolnicu teže ozlijeđene, tj. osobe čiji su zdravlje ili život teže ugroženi, pa se tek onda prebacuje lakše ozlijeđene.
3. Doći u bolnicu s podacima propisanim općom uputom o obveznim podacima i stvarima koje treba predati liječniku.

Što treba ponijeti liječniku

1. Pisanu uputu za medicinsku skrb i postupcima koje valja primijeniti kod izlaganja opasnim kemikalijama, a ako to tvrtka ne posjeduje onda
2. Sigurnosno-tehnički list ili drugi odgovarajući dokument s fizikalno-kemijskim, toksikološkim i drugim podacima o opasnoj kemikaliji, a ako niti to ne posjeduje onda
3. Prazan ili pun spremnik opasne kemikalije (paziti da spremnik ne bude kontaminiran)
4. Sve protuotrove ili lijekove koji se prema propisu moraju nalaziti u kutiji prve pomoći za rečenu kemikaliju
5. Sve podatke o događaju prilikom kojeg je ozlijeđena osoba bila izložena opasnoj kemikaliji
6. Po mogućnosti i podatke o periodičkom liječničkom nadzoru osobe koja je bila izložena kemikaliji ili barem adresu i telefon liječnika koji obavlja zdravstveni nadzor.

POSTUPCI KOD POLIJEVANJA OPASNOM KEMIKALIJOM

Dekontaminacija tekućom vodom u zatvorenom prostoru

1. Odmah otići iz onečišćenog područja
2. Skinuti odjeću i obuću na mjestu predviđenom za dekontaminaciju.
3. Stati pod tuš i prati se barem onoliko dugo koliko je predviđeno uputom za rada za tu kemikaliju. Ispirati i oči, čak ako nisu polivene/poprsane, ali dobro oprati ruke prije nego se dira oči.
4. Po završetku pranja ne brisati se trljanjem nego upijanjem ručnikom, staničevinom ili gazom. Bolje ostati mokar nego uklanjati vodu trljanjem.
5. Ne koristiti nikakva sredstva za neutralizaciju.
6. Ne koristiti nikakve kreme ili tekućine za mazanje ozlijeđenih mjesta.
7. Uz pomoć neozlijeđenih samo se ogrnuti čistim platnenim odjevnim predmetima, npr. plahtom ili gazama.
8. Pripremiti i ponijeti sa sobom sve što je propisano nositi liječniku.
9. Pozvati hitnu medicinsku službu ili organizirati prijevoz liječniku. Pri prijevozu netko mora biti u pratnji za svaki slučaj, a vozite se u poluležećem položaju.
10. Predati liječniku svu raspoloživu dokumentaciju o otrovu te mu dati sve podatke o događaju i ozlijeđenoj osobi.

Dekontaminacija u terenskim uvjetima

1. Brzo se udaljiti iz onečišćenog područja.
2. Što prije skinuti sa sebe odjeću, a prvenstveno onu koja je jako kontaminirana.
3. Ne obazirati se na kvalitetu vode pripremljene u spremnicima za slučaj nesreće (osim ako je i ona kontaminirana) ili bilo koje vode stajačice odnosno tekućice nego je koristiti za dekontaminaciju.
4. Uzeti bilo kakvom kemijski čistom posudom vodu i polijevati se ne štedeći vodu. Neka polijevanje traje najmanje onoliko dugo koliko je propisano posebnom uputom za tu kemikaliju ili skupinu kemikalija. Ukoliko se radi o vodi stajačici ili rijeci, ući u vodu i ispirati sa sebe kemikaliju pri čemu treba biti pozoran s mjestima težih opekline.
5. Samo u slučaju kada nema u blizini vode ili ne postoje dovoljne količine, koristiti priručna sredstva za uklanjanje kemikalija, kao što su papirnate maramice, gaze i slični kemijski čisti materijali prikladni za upijanje. Pri tome ne trljati nego tekućinu upijati. Ako postoje u kutiji s prvom pomoći praškasti sorbensi namijenjeni dekontaminaciji koristiti ih nakon upijanja naprijed rečenim materijalima. Propisnu dekontaminaciju valja obaviti što je prije moguće.
6. Ne oblačiti nakon privremene ili propisne dokumentacije ni jedan kontaminirani odjevni predmet, pa makar nemali što obući na sebe.
7. Hitno potražiti pomoć za prebacivanje u bolnicu, a nastojati ponijeti sa sobom sve što je pripisano, nositi liječniku prema općim uputama.

Dekontaminacija osobe bez svijesti

1. Iznijeti hitno ozlijeđenu osobu iz onečišćenog prostora i skinuti joj odjeću.
2. Ako osoba ne diše ili je došlo do zastoja srca, prvo uspostaviti vitalne funkcije.
3. Prati ozlijeđenu osobu barem onoliko dugo koliko je propisano posebnom uputom za tu kemikaliju ili skupinu kemikalija pod tekućom vodom pazeći pri tom na njezine vitalne funkcije i sprječavajući da joj voda uđe u dišne putove.
4. Obaviti dekontaminaciju očiju čistim rukama, ako je moguće istovremeno dok se obavlja dekontaminacija tijela.
5. Stalno pazeći na održavanje vitalnih funkcija, upijanjem ukloniti višak vode s kože ozlijeđenog te ga ogrnuti čitom plahtom ili gazama.
6. Ne koristiti nikakve masti ili kreme za mazanje kože ili očiju.
7. Transportirati ozlijeđenog u bolnicu u stabilnom bočnom položaju uz stalnu skrb o vitalnim funkcijama.
8. Predati liječniku sve što je određeno posebnom uputom i dati mu podatke o događaju i ozlijeđenoj osobi.

UPUTA O DEKONTAMINACIJI KOD PRSKANJA OPASNE KEMIKALIJE U OČI

Dekontaminacija tekućom vodom u zatvorenom prostoru

1. Brzo napustiti onečišćeni prostor i otići do prve slavine ili do fontane za piti vodu. Na slavinama bi po mogućnosti trebala biti nataknuta gumena ili plastična cijev čijim se savijanjem voda može usmjeriti u oko. Ako niste u stanju to učiniti sami, tražiti pomoć svojih bližnjih.
2. Onaj koji obavlja dekontaminaciju očiju prvo mora oprati ruke.
3. Raširiti palcem i kažiprstom kapke i uperiti mlaz vode u oko. Ako su poprskana oba oka prati ih naizmjenice, najprije češće, a kasnije po minutu svako od njih, a ukupno svako oko treba ispirati najmanje onoliko dugo koliko je propisano posebnom uputom za tu kemikaliju ili skupinu kemikalija. Ako na slavinu nije nataknuto savitljivo crijevo, leći ispod slavine ili kleknuti i zabacujući glavu tako da iz slavine voda curi ravno u oči.
4. Po završetku ispiranja ne smije se mazati oko nikakvim kremama ili dokapavati u oko bilo kakve lijekove.
5. Zatražiti od drugih osoba hitno prebacivanje okulisti odnosno zatražiti telefonski dolazak hitne medicinske službe.
6. Tijekom prijevoza prebaciti čistu gazu ili staničevinu preko očiju i zažmiriti kako bi što manje naprezali oči.
7. Liječniku predati svu raspoloživu dokumentaciju o kemikaliji te mu dati sve podatke o događaju i ozlijeđenoj osobi.

Dekontaminacija u terenskim uvjetima

1. Napustiti i izvući unesrećene iz onečišćenog prostora.
2. U slučaju osobe bez svijesti ili bez vitalnih životnih funkcija postupiti prema posebnim uputama.
3. Ako je ozlijeđena osoba istovremeno polivena kemikalijom postupiti kako je opisano za polijevanje.
4. Natočiti u veću posudu vode i uroniti gornji dio glave u vodu te intenzivno treptati kapcima radi ispiranja očiju od kemikalija.
5. U slučaju da poprskana osoba nije u stanju sama sebi pomoći, a pri svijesti je, izvesti je s mjesta nesreće do izvora vode i polegnuti na leđa. Uzeti u neku posudu vode i pažljivo lijevati u oko koje je rastvoreno čistim palcem i kažiprstom. Pri tome paziti da se voda iz oka slijeva niz obraz, a ne u drugo oko. Ako su oba oka poprskana prati ih naizmjenice kroz barem onoliko dugo koliko je propisano posebnom uputom za tu kemikaliju ili skupinu kemikalija. Uzimati posudom vodu ne štedeći.
6. Zatražiti od drugih osoba hitno prebacivanje okulisti odnosno zatražiti telefonski dolazak hitne medicinske službe.
7. Tijekom prijevoza prebaciti čistu gazu ili staničevinu preko očiju i zažmiriti kako bi što manje naprezali oči.

OPĆE UPUTE KOD GUTANJA OPASNIH KEMIKALIJA

1. Ne izazivati povraćanje niti primjenjivati bilo kakva sredstva kod osobe koja je bez svijesti ili bez neke od vitalnih funkcija. Postupiti kako je utvrđeno posebnim uputama za takva stanja.
2. Ne izazivati povraćanje u slučaju gutanja agresivnih kemikalija (npr. kiseline, lužine ili soli teških metala), lako hlapljivih organskih otapala (npr. razrjeđivača, derivata nafte itd.) i deterdženata (posebno ako se jako pjene).
3. Pogledati piše li u uputama o postupanju nakon izlaganja opasnoj kemikaliji što posebnog o gutanju kemikalije, naročito ako se radi o otrovima s vrlo brzim djelovanjem nakon gutanja ili izrazito otrovnim tvarima.
4. U većini slučajeva ne nastupa otrovanje odmah nakon što je kemikalija progutana, pa valja sačuvati prisebnost i ne postupiti brzopleto.
5. Bez obzira na namjeravane postupke prve pomoći, treba odmah pozvati nadležnu zdravstvenu službu/ustanovu.
6. Ne ostavljati unesrećenu osobu samu nego joj pružiti pomoć pri obavljanju postupaka opisanih u obveznoj uputi.

UPUTA O POSTUPCIMA NAKON IZLAGANJA OPASNIM KEMIKALIJAMA PREKO DIŠNIH PUTEVA

1. Primijeniti sredstvo zaštite dišnih putova (zaštitna polumaska, maska ili priručno sredstvo – gaza, maramica i sl., po mogućnosti vlažno).
2. Što prije otići na čist zrak, ali bez panike i prevelike potrošnje kisika.
3. Ako su ugašene vitalne funkcije postupiti prema pravilima o oživljavanju.
4. Kod osoba bez svijesti postupi prema uputama za osobe bez svijesti.
5. Osobe koje su bile izložene iritansima smiriti i postaviti u poluležeći položaj bez obzira imaju li izražene simptome oštećenja sluznica dišnih putova ili ne.
6. Pozvati hitnu medicinsku službu ili organizirati prijevoz, a prije prijevoza prikupiti sve što se prema posebnoj uputi treba odnijeti liječniku.
7. Transportirati u poluležećem položaju uz stalno smirivanje. Prvenstvo imaju osobe s otežanim disanjem.
8. Predati ozlijeđenu osobu na intenzivnu skrb, a liječniku dati svu dokumentaciju o kemikaliji te sve podatke o događaju i o ozlijeđenom.

POSTUPCI PRVE POMOĆI KOD OPEKLINA

1. Skidanje odjeće s oštećenog dijela tijela, osim ako je prilijepljena za opeklinu.
2. Stavljanje opečenog dijela tijela pod mlaz čiste hladne vode ili uranjanje u čistu hladnu vodu do prestanka boli, a najmanje 10 minuta.
3. Pokrivanje oštećenog dijela tijela sterilnom gazom i povijanje zavojem, osim ako je opeklinu na licu.
4. Ako se opeklinu nalazi na ruci ili nozi, ukrućenje ruke ili noge na način propisan za ukrućenje u slučaju oštećenja kosti.
5. Zagrijavanje povrijeđenog toplim pokrivačem.
6. Davanje povrijeđenom da pije bezalkoholne napitke u dovoljnoj količini.

Ako je zapaljena odjeća prilijepljena na opeklinu, prva pomoć obuhvaća ove postupke:

1. Omatanje povrijeđenog vlažnom tkaninom preko odjeće;
2. Zagrijavanje povrijeđenog toplim pokrivačem;
3. Davanje povrijeđenom da pije bezalkoholne napitke u dovoljnoj količini.